

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.283/2023/8.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2024. év március hó 12. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadása büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 17.B.44/2022/178-I. számú ítéletét Terhelt14 XIV. r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt14 XIV. r. vádlott terhére értékelt 6 rendbeli hivatali vesztegetés büntettét [Btk. 293.§ (1) bekezdés] 5 esetben folytatólagosan elkövetettnek minősíti.

A XIV. r. vádlott részére engedélyezett részletfizetést akként változtatja meg, hogy a vádlott részére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez.

Egy havi részlet összegét 60.000 (hatvanezer) forintban állapítja meg.

A részletfizetés első részlete az ítélet jogerőre emelkedését követő második hónap 15. napjáig, a következő részletek minden hónap 15. napjáig esedékesek.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt14 XIV. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

[1] A Központi Nyomozó Főügyészség a 2022. június 17. napján kelt 1.Nyom.21/2019. számú vádiratában vádat emelt Terhelt1 és társai ellen, melyben Terhelt14 XIV. r. vádlottat 6 rendbeli a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő – 5 esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali vesztegetés büntettével vádolta.

[2] A Budapest Környéki Törvényszék a 2023. április 13. napján kihirdetett 17.B.44/2022/178-I. számú ítéletével – a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadását követően – Terhelt14 XIV.r. vádlott bűnösnek mondta ki 6 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző részben folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettében, ezért öt halmazati büntetésül 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés napi tételének összegét 4.000,- forintban állapította meg, és az így kiszabott összesen 1.200.000,- forint pénzbüntetés megfizetésére 24 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a kihirdetésekor Terhelt14 XIV. r. vádlott és védője jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében.

[4] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.555/2022/8. számú átiratában a XIV. r. vádlott és védője fellebbezését nem tartotta alaposnak.

[5] Kifejtette, hogy a vádlott az előkészítő ülésen a bűnösségét beismerte, lemondott a tárgyaláshoz fűződő jogáról, beismerését az elsőfokú bíróság elfogadta, annak törvényi feltételei fennálltak. A fellebbezés okára és céljára tekintettel a Be. 590. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének korlátozott felülbírálatára kerülhet sor, a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[6] A fellebbviteli főügyészség az ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárásjogi hibát nem észlelt. Az irányadó tényállás alapján a vádlott felmentésének vagy vele szemben az eljárás megszüntetésének nincs helye, de a XIV. r. vádlott cselekményének büntetőjogi minősítése tekintetében az elsőfokú ítélet pontosítását indítványozta, ami a Be. 606.§ (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság által is elvégezhető.

[7] Így nincs helye a „részben folytatólagosan elkövetett” megszövegezésnek, a folytatólagosan elkövetett bűncselekmények számát az irányadó tényállások alapján szükséges meghatározni.

[8] Így Terhelt14 XIV. r. vádlott esetében a pontos büntetőjogi minősítés 6 rendbeli hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293.§ (1) bekezdés], melyből 5 rendbeli cselekmény folytatólagosan elkövetett.

[9] A vádhatóság meglátása szerint a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó tényeket nem egyéniesítve vette számba. A büntetlen előélet fiatalabb korban csekélyebb súllyal való figyelembe vételére vonatkozó érvelés – a vádlott életkora alapján – nem értelmezhető. A XIV.r. vádlott pedig jelenleg nem büntetlen előéletű, őt a Fővárosi Törvényszék folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntette miatt 1.200.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Ezen ítélethől megállapítható, hogy a XIV. r. vádlott a jelen ügy tárgyát képező korrupciós kapcsolatokon túl, azzal párhuzamosan, további hivatali korrupciós kapcsolatot tartott fenn járművek átépítésével és összeépítésével kapcsolatos kérelmei intézésére, mely körülményből a vádlott személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyesség következik. Ezen túlmenően Terhelt14t a Pesti Központi Kerületi Bíróság egyedi azonosító jellel visszaélés büntette miatt 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

[10] A XIV. r. vádlott a nyomozás során nem tett vallomást, így javára az előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozata írható. Kiskorú gyermek eltartására nem köteles, és a vádlott nem, csupán védője hivatkozott édesanyja eltartására.

[11] Az elsőfokú bíróság a korrupciós bűncselekmények elszaporodottságában rejlő súlyosító tényezőt indok nélkül vetette el. Köztudomás szerint és statisztikai adatok alapján a korrupciós bűncselekmények elszaporodottsága jelentős, a hivatali vesztegetés miatt indult ügyek száma a jelen ügy elkövetési időszakában ugyancsak nőtt, ekként e súlyosító körülmény aggálytalanul értékelhető a vádlott terhére.

[12] Az elsőfokú bíróság Terhelt14 XIV. r. vádlott tekintetében a pénzbüntetést a büntetés céljával összhangban, a bünteteskiszabási elvek figyelembe vételével törvényesen szabta ki. Az ügyészi indítvány alapján pénzbüntetésnél súlyosabb büntetési nem kiszabására nem volt lehetőség, az a büntető törvény alapján is törvényes. A napi tételek száma a vádlott cselekményeinek szervezett módjában, igen elhúzódó időtartamában és a kitartó elkövetésben rejlő nagy tárgyi súlya alapján igen méltányos, a további enyhítésre vonatkozó érvelés nem foghat helyt. Az egy napi tétel összege a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyai alapján nem eltúlzott. A pénzbüntetés összegének csökkentése a büntetési célok, úgy a speciális, mint a generális prevenció sérelme nélkül nem végezhető el.

[13] Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 606.§ (1) és (3) bekezdése alapján változtassa meg a törvényszék ítéletét, Terhelt14 XIV. r. vádlott cselekményeinek a büntetőjogi minősítést pontosítsa, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét a XIV. r. vádlott vonatkozásában hagyja helyben.

[14] Terhelt14 XIV. r. vádlott védője a Be. 584.§ (6) bekezdésében rögzített kötelező rendelkezés ellenére a bejelentett fellebbezését írásban nem indokolta.

[15] A védelmi fellebbezések nem alaposak.

[16] A Fővárosi Ítéltábla az iratanyagból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen alkalmazta a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek (Be.) a bűnösséget beismerő vádlott esetében a tárgyaláshoz való jogáról lemondás intézményét.

[17] A törvényszék Terhelt¹⁴ XIV. r. vádlott előkészítő ülésen tett beismerő nyilatkozatára tekintettel helytállóan vette figyelembe a Be. 504. § (1)-(3) bekezdését. Ennek keretében a Be. 504. § (3) bekezdése alapján a 2023. április 13. napján kihirdetett 17.B.44/2022/178-XVI. számú végzésével törvényesen fogadta el a XIV. r. vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát. A korlátozott felülbírálatra tekintettel a másodfokú bíróságnak kizárólag a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában írt eljárási szabálysértések vizsgálatára volt törvényes lehetősége, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta.

[18] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás kizárólag a XIV. r. vádlott személyi része vonatkozásában szorul pontosításra. Az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ügyiratok tartalma szerint pontosította a vádlott személyi körülményeit.

[19] Terhelt¹⁴ XIV. r. vádlott a bűncselekmények elkövetésekor büntetlen előéletű volt, ezt követően többször állt bíróság előtt.

[20] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. szeptember 16. napján kelt és 2021. október 20. napján jogerős 360.Bpk.62.002/2021/3. számú büntetővégzésével egyedi azonosító jellel visszaélés büntette miatt 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Elkövetési idő: 2020. május 21.

[21] A Fővárosi Törvényszék a 2022. március 3. napján kelt és jogerős 96.B.38/2021/143. számú ítéletével folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés büntette miatt 1.200.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Elkövetési idő: 2015. március 13. és 2018. augusztus 6. napja közt.

[22] Az elsőfokú ítélet tényállása a hivatkozott kiegészítésekkel már megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, melyből az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a XIV. r. vádlott bűnösségére.

[23] Az ítéltábla azonban a XIV. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény minősítését pontosította a következők szerint.

[24] A Btk. 6.§ (1) bekezdése szerint bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el. A (2) bekezdés értelmében nem bűnhalmazat, hanem folytatólágosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes akaratelhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként követ el.

[25] A korrupciós bűncselekmények körében a bűnhalmazat, illetve folytatólágosság megállapítása körében többféle jogirodalmi álláspont létezik. A Kúria a BH 2017. 250. számú eset döntés III. pontjában úgy foglalt állást, ha különböző ügyekben kéri/fogadja el az előnyt vagy annak ígértét az elkövető, akár ugyanazon, akár különböző személyektől, a cselekmények az ügyek számához igazodó bűnhalmazatot alkotnak. (Kúria Bfv.964/2016.) A BH 2017. 213. számú eseti döntés III. pontja azonban rögzíti, hogy a folytatólágosság a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette kapcsán akkor állapítható meg, ha folyamatosan fennálló kapcsolatban ugyanattól a személytől többször kér vagy fogad el előnyt a hivatalos személy. (Kúria Bfv.I.1.351/2016.)

[26] Az ítéltábla a hivatali vesztegetés büntette minősítésének és rendbeliségének vizsgálatakor az ügyek számát, a jogtalan előnyben részesülő személyeket, valamint a folytatólágosság kritériumait egyaránt vizsgálta. (ÍH 2017. 79. I.) A hivatali vesztegetés rendbelisége ahhoz igazodik, hogy hány ügyben kéri vagy fogadja el az előnyt az elkövető, a vádlottak terhére rótt cselekmények rendbelisége a bűnkapcsolatok száma szerint minősül, és azon belül lehetnek folytatólágosan elkövetettek, amennyiben a folytatólágosság törvényi feltételei fennállnak.

[27] Ennek értelmében az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a folytatólágosság törvényi kritériumai megállapíthatók-e, illetve hány esetben. A Terhelt14 XIV. r. vádlott kérésére két vádlott-társa több gépjármű hatósági eljárását folytatta le néhány napon belül, tehát e cselekmények vonatkozásában a folytatólágosság törvényi feltételei maradéktalanul megvalósultak. (tényállás I/8. és III/8. pontjai). Tekintettel arra, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott két időben elkülönülő elkövetési időszakon belül – közel egy különbséggel – több gépjármű vizsgáztatását intézte, a két időszakon belül a folytatólágosság feltételei fennálltak, de a teljes elkövetési időszak vonatkozásában a folytatólágosság nem állapítható meg (tényállás IV/8. pontja). Terhelt2 II. r. vádlott 2009 szeptembere és 2018 júliusa között fél évet meg nem haladó időközönként több gépjármű hatósági eljárását folytatta le, tehát e cselekmények vonatkozásában a folytatólágosság törvényi feltételei szintén megvalósultak, majd 2019. áprilisában egy gépkocsi hatósági eljárást folytatta le, amely azonban időbeli elkülönültsége miatt önálló cselekménynek tekintendő (II/8. tényállási pont).

[28] Így Terhelt14 XIV. r. vádlott I/8. és III/8. tényállási pontokban írt cselekménye 1-1 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettét, II/8. tényállási pontbeli magatartása 1 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettét és 1 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés büntettét, míg a IV/8. pontban írt bűncselekménye 2 rendbeli, a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző folytatólágosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettét valósította meg.

[29] Mindezek alapján Terhelt14 XIV. r. vádlott terhére 6 rendbeli a Btk. 293.§ (1) bekezdésébe ütköző hivatali vesztegetés büntette állapítható meg, melyből 5 rendbeli folytatólágosan elkövetett.

[30] Az ítéltábla ennek megfelelően módosította a XIV. r. vádlott hivatali bűncselekményeinek minősítését.

[31] A joghátrány megválasztása körében a törvényszék szinte hiánytalanul és a büntetékiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a XIV. r. vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket. A fellebbviteli főügyészség helytállóan mutatott rá, hogy a vádlott esetében további súlyosító körülmény a korrupciós bűncselekmények közismert és statisztikai adatokkal alátámasztott elszaporodottsága.

[32] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett büntettnak megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyítés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[33] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, vagyis mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[34] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor az eljárás tárgyát képező bűncselekmény társadalomra veszélyességére tekintettel a XIV. r. vádlottal szemben a Btk. 33.§ (1) bekezdés d) pontja alapján pénzbüntetést szabott ki.

[35] Egyetértett a másodfokú bíróság a XIV. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés jogalapjával és annak mértékével is. A napi tételek száma esetében tükrözte az általa elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyát, míg az egy napi tétel összege a vádlott jövedelmi,

vagyonai viszonyaihoz igazodóan törvényes volt, azok mértéke eltúlzottnak nem tekinthető. A XIV. r. vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességre tekintettel, amit a vele szemben indult újabb büntetőeljárások tükröznek, a joghátrány enyhítését a büntetés fent részletezett egyéniesített volta sem indokolta, így annak csökkentésére az ítéltábla nem látott alapot.

[36] Az ítéltábla a XIV. r. vádlott vonatkozásában a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 42.§ (1) bekezdése alapján engedélyezett részletfizetés feltételeit módosította. Ennek értelmében, ha a vádlott valószínűsíti, hogy a pénzbüntetés azonnali vagy egy összegben való megfizetése magának, vagy tartásra szoruló hozzátartozójának a büntetés célján túlmenő jelentős anyagi nehézséget okozna, és megalapozottan feltehető, hogy a vádlott a meghosszabbított határidőben fizetési kötelezettségének pontosan eleget tesz, részére a bíróság engedélyezheti, hogy a pénzbüntetést két éven belül, részletekben fizesse meg.

[37] A Bv. tv. 42.§ (3) bekezdése értelmében azonban a részletfizetés olyan, havonta fizetendő összegben engedélyezhető, amely osztható a pénzbüntetés esetén az ítéletben megállapított napi tétel összegével.

[38] Az oszthatóságra tekintettel az ítéltábla a vádlott esetében 20 havi részletfizetést engedélyezett, és meghatározta a havonta fizetendő részletek összegét, valamint a teljesítési határidőket.

[39] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek.

[40] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 598. § (2) bekezdése alapján megtartott tanácsülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2024. év március hó 12. napján

Dr. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kovács Katalin s.k.

előadó bíró

Dr. Kertész Andrea

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 17.B.44/2022/178-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.283/2023/8. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt14 XIV. r. vádlott vonatkozásában 2024. év március hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év március hó 12. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke